

Okhaldhunga Times September 2019

Kjære venner

Igjen har vi vært i Norge en sommer. Det ga mange gode opplevelser. En av de største er simpelthen gleden av å være i et velstands-samfunn. De fleste greier seg godt og har det de trenger, i alle fall materielt. Og velstanden bare øker. Da er det tid for å dele. Den viktigste setningen vi tok med oss fra Norge i sommer var:

«Når du har mer enn du trenger skal du bygge et lengre bord, ikke et høyere gjerde.»

(Martin Luther King jr.)

Dette springer direkte ut fra vår gudstro. Vi tar det til oss og ser at det har både personlige og politiske konsekvenser. Godt valg!

Hjem til husfellesskapet i Okhaldhunga

Noe av det som får oss til å føle oss aller mest hjemme her i Okhaldhunga, er husfellesskapet. Vi møtes hver torsdag, her fra dagen etter at vi kom fram. Programmet er alltid det samme, prat, te, bønn, sang og bibellesning. Vi opplever at levde hverdagsliv møter Gudsrikets krefter. Da er vi på rett sted.

I skråningene mellom Himalaya og Bangladesh

Det har vært en våt regntid. Og den skal nok holde på i noen uker til. Det har mange følger:

Dalbunnen er full av bugnende rismarker. Dette skal bli mat for landet gjennom året, så det er flott å se.

Men det samme regnet som vanner risen, gir flom og ødelagte broer. Det er store krefter i sving når vannet flommer fra Himalayas topper og gjennom Nepal på vei mot lavlandet i India og Bangladesh. Nå må buss og biler karre seg fram gjennom et kaotisk steinlandskap som har vært elveløp.

Korttids-direktør

Det er annerledes å komme tilbake til Okhaldhunga i år enn tidligere. For han som har vært et av de faste punktene her gjennom nesten ti år, Direktør Tuk, har sluttet i jobben. Arbeidet med å rekruttere en ny, permanent sjef for sykehuset har tatt tid, men nå har det båret frukt. En ny, vel kvalifisert direktør begynner i jobben i løpet av denne måneden, og det er vi glade for.

En stund så det ut til at sykehuset måttet greie seg uten direktør gjennom sommeren. Men slik ble det heldigvis ikke. Roshan Kharel, som til vanlig er assisterende direktør ved Tansen sykehus, kom oss til unnsetning. Han meldte seg frivillig til å løse sykehuset gjennom sommeren og fram til vi har en ny permanent sjef på plass.

Her er Roshan helt til venstre i bildet, på vei ut til Okhaldhunga sammen med dr. Subash som er vår nyrekruttede kirurg, sjåfør Som og meg.

Vår nye kirurg er nepaleser utdannet fra Ukraina. En hyggelig og dyktig kar, men foreløpig med mer teoretisk enn praktisk bakgrunn. Det vil rette seg, nå som han er på plass her!

Fungerende direktør Roshan har bakgrunn som tannlege og det kom godt med et par dager etter at vi kom fram hit. En ung mann hadde utviklet en tannbyll som var så svær og vanskelig at vi måtte legge ham i narkose, før vi åpnet byllen utenfra og Roshan fjernet den vonde tanna innefra i samme seanse på operasjonsstua.

Nepal i endring!

Mye har skjedd i Nepal bare de 17 årene vi har vært her. En samtale ga meg en titt ned i en generasjonskløft, - og den var dyp!

En ung velutdannet kvinne i arbeid et godt stykke fra sitt hjem, gråt ut sin smerte. Hun hadde truffet mannen i sitt liv, men han var av en høyere kaste enn henne. Så giftet hun seg med ham mot sin mors vilje. Hva skjer? Når hun kommer hjem og skal klemme sin mor blir hun dyttet bort, du er ikke lenger min datter, ikke rør meg!

Hva ligger i kløften mellom døtre og mødre i dag? Mor var blitt giftet bort mot sin vilje, hun hadde levd et fattig liv, mot sin vilje. Hun hadde satt alt sitt håp til at hennes barn skulle ta

henne ut av fattigdom å gi henne oppreisning, et godt liv og prestisje i landsbyen. Hva skjer da når drømmedatteren gifter seg ut av folkegruppen og blir en skam for henne i landsbyen?

Mor har gjennom et langt liv fulgt plikten og landsbyens snakk. Datteren følger sin egen vilje og noe hun kaller kjærlighet, noe som moren aldri selv er blitt forunt å smake, ei heller smaken av å gjøre noe hun selv ønsket. Nå var det ikke lenger noe håp. Moren sitter igjen med savnet av livet hun drømte om.

Og den sønderbrutte superdatteren sitter skamfull i spagaten mellom moren og sitt eget liv. En skam som kan ødelegge hennes gode ekteskap og muligheter for å være den gode datteren som tar vare på sine foreldre i alderdommen.

Og moren selv fratar seg gleden å være bestemor.

I en tid som denne trenger Nepal og de mange andre land i Asia som er i stor endring, verdier som tar vare på de som slites i stykker og verdier som overgår kastegrenser og hjelper dem til å elske over grenser.

Sunita

Sunita bor i en landsby langt nord i et nabofylke. Der er jorda karrig og sammen med alle naboene har de en kamp for tilværelsen. Alle må jobbe utenfor landsbyen for å klare seg. Mange er bærere for turister og mange er dagarbeidere på hus og veibygging rundt om. Sunita har mor og far og tre søsken. En familie som de andre kan det se ut til. Men det er en forskjell:

Både mor og far hører veldig dårlig. Det var antagelig også derfor de ble gift. Ekteskap pleier å bli arrangert på den måten her. Av den grunn er det vanskelig for far å få være med på arbeidsplasser. De synes det det blir komplisert når han ikke hører på en arbeidsplass med f.eks. husbygging.

Men så ble det slik at to av deres barn er totalt døve. Sunita er helt døv. Men hun har vært i Kathmandu en gang og der lærte hun og broren tegnspråk. Begge går i vanlig skole og klarer seg godt på en landsbyskole!

En dag falt Sunita stygt, sklei i gjørma på vei hjem fra skolen. Helseposten sa hun måtte ta den lange veien til «Mission». Det var et stygt brudd i høyre arm som måtte opereres og settes inn stål. Det betyr mer for henne at hun ikke nå kan skrive, når hun ikke hører.

Mens hun er her leser hun alt vi har av bøker, trer perler og tiner opp. En hårklipp og opprensning fikk ut all lus og livet ble bedre. Nå er hun en smart jente med halvlengt hår. Også pappa fikk hjelp, hjelp så det ikke blir flere barn for familien å brødfø, eller «risfø». En bedre stilt bror som var utflyttet fra landsbyen bidro godt til regningen deres, men resten står igjen for dere, - pasientstøttefondet, å betale.

Gjensynsglede!

I dag var det en kvinnelig pasient som hadde mann og datter hos seg. Datteren smøg seg stadig rundt meg og smilte så lurt. Pappaen fortalte at datteren kjent meg for jeg hadde sendt dem til Kathmandu for tre år siden. Jaha, jeg har jo sendt så mange. Hva feilte det henne? Jo, hun hadde blodkreft, leukemi! Woo! Det er aller første gang vi har fått noen levende tilbake som har blitt sendt herfra til behandling for den diagnosen!

Og sannelig husker jeg henne. Vi sendte henne med sjømannspresten som den gang for tre år siden var på besøk her, sammen med sin pappa som knapt hadde vært i Kathmandu før. De hadde fått behandling i 9 måneder. De hadde også tatt litt homeopatisk medisin bekjente han, og det var ku-urin! Det er vel noe vi ennå ikke har prøvd i leukemibehandling i Norge? Vi hadde litt håp da vi sendte dem, for hun hadde bare vært syk i noen få dager. Vi deler gleden med familien og jenta og gleder oss over livet sammen med dem!

Ennå sitter de igjen med et stort lån, og de har solgt jord og hus for å betale for behandlingen hennes i Katmandu. Nå leier de både hus og jord for en rimelig årspris og jobber som dagarbeidere der de får jobb. Sånn er livet, men datteren fikk livet og mor fikk hjelp til å betale sykehusregningen sin her i dag.

Gammelt sykehus

Vi er stolte av å ha bygget nytt sykehus her. Men noen av de gamle bygningene har vi beholdt. For når det er høysesong, slik som nå på sommeren, er det ikke plass til alle innlagte pasienter i de nye, fine bygningene. Etter at nybyggene kom opp har sykehuset blitt mye mer populært og fått større tillit blant folk, så mange flere kommer. Offisielt har vi bare 50 senger, men akkurat nå har vi nesten 100 innlagte pasienter. Da må alle rom brukes, også de som står igjen fra forrige århundre og ikke holder den standarden vi skulle ønske.

Slutten av legevissitten foregår her, i den gamle bygningen som er fuktig om sommeren, kald om vinteren, og der sengene fremdeles må stå tett. Vi prøver å sørge for at de minst alvorlig syke pasientene ligger her.

Hyggelig legevisitt

Alle skal sees, så morgenens legevisitt tar mye tid. Det er mye tårer og lidelse å møte under en slik runde. Derfor er det ekstra hyggelig innimellom å komme til en pasient som sitter i senga og hilser med et strålende smil, som dette:

To dager tidligere kom han inn med en «sprukket lunge» (=trykk-pneumothorax). Høyre lunge ble svekket da han hadde tuberkulose for noen år siden, og nå hadde den sprukket. Han hadde dramatiske pusteproblemer. Vi la inn et drén i lungesekken, så lungen igjen fikk nok plass. Det gjorde livet mye lettere!

Morgensprøyter

På «Voksenavdelingen», altså der alle unntatt barn og fødende er innlagt, hadde vi 45 pasienter i dag. Da er det mye arbeid for sykepleierne som skal gjøre ferdig alle sprøyter til pasientenes morgendoser. Her gjelder det å ha tunga rett i munnen!

Året som gikk

Tørre tall til inspirasjon!

Det er dere, gjennom Pasientstøttefondet, som har vært med på å gi 3 888 fattige pasienter mulighet for behandling sist år! For gjennomsnittlig 206 kr gir dere mulighet til en pasient. Slik kan dere lese tallene, - og da kommer det liv og håp i dem:

I Nepal gjøres det alltid opp status per 15. juli, da slutter det økonomiske året. Her er noen smakebiter fra sykehusets årsrapport siste år:

Det var **1 356 fødsler**, ca 100 mer enn året før.

Av alle fødslene, var det kun **13 % keisersnitt**, og det er vi stolt av!

Totalt var det **494 mødre** som bodde på Ventehjemmet.

Det var **36 012 pasienter** som kom til sykehuset, og av dem fikk 11 % pasientstøtte.

Gjennomsnittlig fikk de 206 kr hver i støtte. Det utgjorde 11 % av pasientbetalingen.

Det var 3 965 barn **under 12 kg** som fikk gratis tjenester for gjennomsnittlig **125 kr pr barn**.

Livet forsetter

Hvis sist måned gir tegn for året som kommer, ser disse tallene ut til å øke ytterligere!

Fra 15. juli til 14. august var det 142 fødsler. Ny rekord.

På Mødreventehjemmet hadde de hatt 70 mødre i løpet av sist måned. Også ny rekord!

To små tvillinger fyller opp både statistikk og mors hjerte og tid

Hilsen Kristin og Erik

PS. Vi har nylig lagt ut et par videoer fra reisen hit på Facebook. De gir litt inntrykk av hva en møter på veien. Gå gjerne inn på siden «Kristin og Erik i Nepal» og få med deg disse og andre oppdateringer der.

Hjelp oss å fylle de nye bygningene med gode tjenester for folket i Okhaldhunga.

Da brukes Normisjons kontonummer: **1503.02.13537.**

Overføringen må merkes: «Okhaldhunga Sykehus, Nepal»